

Summary. The paper presents a new theoretical and experimental results are justified, which solve scientific problems, which is to determine the structural features intraorganic lymphatic channel according to light microscopy blind, colon and rectum domestic bull.

Key words: lymphatic channel, colon, home bull.

УДК 591.4:611.85.018.72:636.7

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИВУШНОЇ СЛИННОЇ ЗАЛОЗИ СОБАК

Ліснічук Л., студентка факультету ветеринарної медицини
Стегней Ж.Г., к.вет.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Анотація. Досліджували привушну слинну залозу собак з використанням комплексу класичних морфологічних методів досліджень. Показано особливості топографії та макроструктури органа. Мікроскопічно досліджено особливості структури сполучнотканинної стромі і паренхіми привушної слинної залози. Сполучнотканинна строма органа утворює капсулу і трабекули, які ділять залозу на часточки. Паренхіма представлена секреторними відділами серозного типу та внутрішньочасточковими вставними і посмугованими вивідними протоками.

Ключові слова: привушна слинна залоза, сполучнотканинна строма, міжчасточкові протоки, внутрішньочасточкові вставні і посмуговані вивідні протоки, паренхіма, секреторні відділи серозного типу, собаки

Актуальність проблеми. Травлення є фізіологічним процесом, завдяки якому поживні речовини корму із складних хімічних сполук перетворюються на прості для засвоєння організмом тварин собаки, як і інші м'ясоїдні, захоплюють корм зубами. Важлива роль у формуванні кормової грудки належить слинним залозам, які виробляють слину. Остання сприяє розм'якшенню корму, полегшує формування і проковтування кормової грудки, має бактерицидні і дезінфікуючі властивості [3, 6, 7].

Матеріал і методи дослідження. Досліджували привушну слинну залозу безпородних собак (n=4). При проведенні досліджень використовували комплекс макро- та мікроскопічних методів. Матеріал відбирали шляхом анатомічного препарування. Для мікроскопічних досліджень фіксували його спочатку у 3%, а потім у 10% водному розчині нейтрального формаліну, де і зберігали під час досліджень. Досліджуваний матеріал заливали у парафін. Гістозрізи виготовляли на санному мікротомі та зафарбовували їх за загальноприйнятою класичною методикою гематоксиліном і еозином [4, 1].

Результати дослідження. Проведеними дослідженнями підтверджено, що привушна слинна залоза собак має трикутну форму, рожевий колір. Вона дещо світліша оточуючих тканин. Залоза розширюється у напрямку до вуха і охоплює основу вушної раковини з обох сторін. Передраковинна верхівка вища ніж позараковинна. Тіло привушної залози прикриває дорсальний край піднижньощелепної залози, лицевий нерв верхньощелепну вену з її розгалуженнями та привушний лімфатичний вузол. Вивідна протока залози пересікає поперек жувальний м'яз і відкривається у защічний присінок ротової порожнини на рівні 3 корінного зуба [2, 5].

Привушна слинна залоза є екзокринною, складною, альвеолярна, розгалуженою, серозні, мерокринові. Сполучнотканинна строма утворена пухкою волокнистою сполучною тканиною. Вона представлена капсулою, яка оточує залозу зовні і перегородками, що відходять від неї і поділяють її на часточки. У сполучнотканинній стромі містяться кровоносні та лімфатичні судини, нервові вузли, волокна і закінчення та міжчасткові вивідні протоки (рис. 1.). У часточках розташовані секреторні відділи і внутрішньочасточкові вивідні протоки: вставні та посмуговані. Навколо складових часточок містяться ніжні прошарки пухкої волокнистої сполучної тканини з кровоносними судинами, серед яких переважають судини мікроциркуляторного русла. Секреторні відділи привушної залози є серозними. Клітини сероцити білки-ферменти і глікопротеїн, який зв'язує та транспортує у слину імуноглобулін А, що утворюється у плазмоцитах волокнистої сполучної тканини, яка оточує секреторні відділи (рис. 2.).

Серозні відділи утворені сероцитами і міоепітеліоцитами, які оточені базальною мембраною. Сероцити мають конічну форму і базофільну цитоплазму. Ядро їх кулясте і розташоване в центрі клітини. У цитоплазмі містяться добре розвинені гранулярна ендоплазматична сітка і комплекс Гольджі. Просвіт серозних відділів дуже малий. Він продовжується у міжклітинні каналці, які знаходяться між сероцитами. Таким чином секрет із сероцитів виділяється не тільки через їх апікальний полюс, а й через бічні поверхні. Міоепітеліоцити прилягають до сероцитів з боку їх основ. Це відросчасті клітини, у цитоплазмі яких є скоротливі структури. Скорочення міоепітеліоцитів сприяє виведенню секрету із секреторних відділів у протоки.

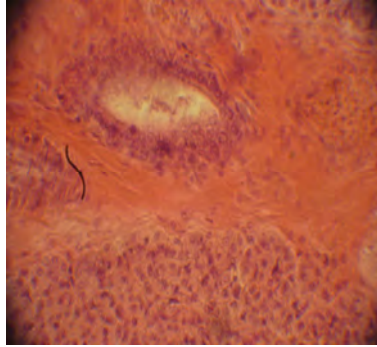

Рис.1. Привушна слинна залоза собаки.
Гематоксилін і еозин. ×100

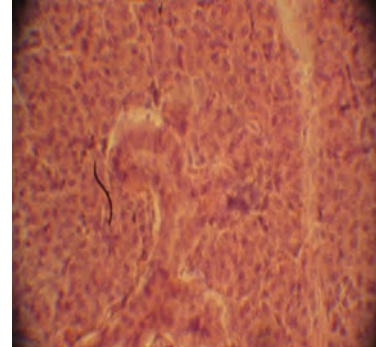

Рис.2. Привушна слинна залоза собаки.
Гематоксилін і еозин. ×100

Система проток привушної залози починається вставними протоками. Їх стінка утворена шаром плоских або кубічних епітеліоцитів, до яких прилягають міоепітеліоцити, оточені базальною мембраною. Міоепітеліоцити стінки вставних проток сприяють проштовхуванню секрету в посмуговані протоки, які формуються внаслідок злиття декількох вставних проток. Вони мають більший діаметр ніж вставні. Їх стінка утворена шаром високих призматичних епітеліоцитів, які розташовані на базальній мембрані. Для епітеліоцитів властива ацидофільна цитоплазма і базальна посмугованість, що зумовлена наявністю глибоких впинань плазмолемми базального полюса епітеліоцитів у їх цитоплазму. Базальна посмугованість в епітеліоцитах свідчить про їх участь у транспорті води і розчинів мінеральних речовин між вмістимим проток та міжклітинною речовиною волокнистої сполучної тканини, яка оточує їх. Посмуговані протоки зливаються і дають початок міжчасточковим протокам, стінка яких утворена двошаровим призматичним епітелієм, який знаходиться на базальній мембрані.

Міжчасточкові протоки зливаються і утворюють головну протоку, яка утворена багатощаровим плоским епітелієм з базальною мембраною і шаром пухкої волокнистої сполучної тканини.

Отже, мікроскопічна будова привушної залози собак подібна до такої інших ссавців.

Література

1. Волкова О.В. Основы гистологической техники / О.В. Волкова, Ю.К. Елецкий. М.: Медицина, 1971. – 272 с.
2. Вольмерхаус Б. Анатомия собаки и кошки / Б. Вольмерхаус, И. Фревейн // Пер. с нем. Е Болдырева, И. Кравец. - М.: «АКВАРИУМ БУК», 2003. - С.265-303.
3. Георгиевский В.И. Физиология сельскохозяйственных животных \ В. Георгиевский. – М.: Агропромиздат, 1990. – 511 с.
4. Горальський Л.П. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи досліджень у нормі та при патології / Л. Горальський, В. Хомич, О. Кононський. – Житомир: "Полісся", 2005. – 288 с.
5. Джек С. Бойлд Топографическая анатомия собаки и кошки / С. Джек Бойлд. – М.: Аквариум. 1998. – 190 с.
6. Чекарова И.А. К вопросу о морфологии внутриэпителиальных лимфоцитов больших слюнных желез крупного рогатого скота / И.А. Чекарова // Актуальные вопросы ветеринарной медицины Сибири: Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 100-летию проф. В.Р. Филлипова (27-29 июня 2013 года). – Улан-Удэ., 2013. – С.157-159.

7. Горальський Л.П. Анатомія та особливості фізіології собак з основами дресирування / Горальський Л., Хомич В.Т., Ших Ю. – Житомир: «Полісся», 2008. – 448 с.

МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПРИУШНОЙ СЛЮННОЙ ЖЕЛЕЗЫ СОБАК

Лисничук Л., студентка факультета ветеринарной медицины

Стегней Ж.Г., кандидат ветеринарных наук, доцент

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

Аннотация. Исследовали приушную слюнную железу собак с использованием комплекса классических морфологических методов исследований. Показаны особенности топографии и макроструктуры органа. Микроскопически исследовали особенности структуры соединительнотканной стромы и паренхимы приушной слюнной железы. Соединительнотканная строма органа образует капсулу и трабекулы, которые делят железу на дольки. Паренхима представлена секреторными отделами серозного типа и внутридольковыми вставными и исчерченными выводными протоками.

Ключевые слова: приушная слюнная железа, соединительнотканная строма, междольковые протоки, внутридольковые вставные и исчерченные выводные протоки, паренхима, секреторные отделы серозного типа, собаки

MORPHOLOGICAL FEATURES OF DOGS' PAROTID GLAND

Lisnichuk L., Student of veterinary medicine faculty

Stegney Z.G., Candidate of Vet Medicine Science, assistant professor

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, c. Kyiv

Summary. To investigate dogs' parotid gland with using of complex of classical morphological methods of researches. Features of topography and macrostructure of the organ were shown. Features of structure of connective tissue stroma and parenchyma of parotid gland were microscopically investigated. Connective tissue stroma of the organ creates capsule and trabeculae, which divide the gland into particles. Parenchyma is presented by secretory sections of serous type and inside partical inset and passageway parotid ducts.

Key words: parotid gland, connective tissue stroma, interparticle and inside particle inset and passageway parotid ducts, parenchyma, secretory sections of serous type, dogs.

УДК 591.4:611.2.018:626.92

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ КРОЛЯ

Малюк І.М. студентка факультету ветеринарної медицини

Стегней М.М., к.вет.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Анотація. Досліджували особливості будови органів дихання кроля з використанням комплексу класичних морфологічних методів досліджень. Показано, особливості топографії та макроструктури органів дихання кроля. Мікроскопічно досліджено особливості структури трахеї та легень. Стінка трахеї утворена слизовою, волокнисто-хрящовою та адвентиційною (у шийній частині) і серозною (у грудній частині) оболонками. Права легень кроля більша ніж ліва. Права легень поділяється на чотири частки (верхівкова, серцева, діафрагмальна і додаткова), а ліва – редукована верхівкова, серцева і діафрагмальна. Плевральні порожнини не з'єднуються між собою.

Ключові слова: органи дихання, носова порожнина, носолотка, гортань, трахея, частки легень, плевральна порожнина, морфологія, кролі.

Актуальність проблеми. Для рентабельного ведення кроликівництва необхідні повні знання про структурно-функціональні особливості їх організму. Кролі є тваринними моделями у експериментальній науці. Органи апарата дихання забезпечують газообмін між кров'ю і повітрям, що вдихається. У кров потрапляє Оксиген з повітря, а виділяється вуглекислий газ. У